

On-line jednání k tématu změna statutu rady vlády pro duševní zdraví 5. října 2022

On-line: Ivana Svobodová (tajemnice Rady vlády pro duševní zdraví), Renata Marková, Jitka Kolmanová, Jitka Styblíková, Alena Müllerová

Host: tajemnice Národní rady pro duševní zdraví Ivana Svobodová

On-line jednání zahájila Ivana Svobodová, která rovnou přešla k odpovědím na jednotlivé body, které byly zaslány paní Kolmanovou.

Bod 1.

Reforma psychiatrické péče (nebo nověji Reforma péče o duševní zdraví) nekončí, alespoň nám to oficiálně nikdo nesdělil. Ukončena může být jedna etapa Reformy, na kterou byly navázány některé projekty. Reforma je běh na dlouhou trať a během ní může docházet i k chybám a jejich opravám. Jsme tedy částečně srozuměni s určitou možnou redefinicí účelu Rady, jestliže tato **stále zůstává orgánem vlády ČR** (čl.1 Statutu), jejíž kompetence jsou dostačující k potřebným změnám v péči o duševní zdraví, když kompetence jednoho ministerstva jsou – jak známo – nedostačující pro ovlivňování chování jiných ministerstev, např. MPSV. Změna názvu na Národní radu (je vhodné označení národní?) by tedy snad neměla mít vliv na fungování tohoto orgánu, pakliže dokáže najít a udržet si ve vládě stejnou podporu, jakou může mít její předseda.

Ivana Svobodová:

- *národní rada pro Duševní zdraví se zabývá nejenom psychiatrickou péčí, ale celou oblastí duševního zdraví;*
- *jedná se o mezirezortní agendu, která klade důraz na preventivní aktivity;*
- *přejmenování názvu nemá žádný vliv na funkci reformy.*

Bod 2.

Jestliže výkonným místopředsedou bude jmenován skutečný odborník na oblast duševního zdraví, současně s manažerskými schopnostmi, jistě to může být na prospěch věci – viz čl.3/3)

Ivana Svobodová:

- *jmenování výkonného místopředsedy je plně v kompetenci ministra zdravotnictví, jak to vypadá v této chvíli, tak na tuto pozici bude jmenován poradce pana ministra pan profesor Kašpárek.*

Bod 3.

Úprava členství v Radě týkající se nově zástupce MZ, vedoucí Úřadu vlády a doplnění druhého zástupce za lidi s duševním onemocněním může být na prospěch – viz čl.3/4, 6/h), n). V Důvodové zprávě se ale píše o vyjmutí odborníka na problematiku sebevražednosti, který však ve Statutu Rady vlády (v nám známém znění z 8.10.2019) vůbec nefiguroval.

Ivana Svobodová:

- odborník na problematiku sebevraždy byl do statutu přidán až při změně a je přidán i odborník na veřejné zdraví;
- na první radě se bude přijímat změna jednacího řádu bude diskutovaná agenda, a hlavně priority Národní rady.

4.

Poněkud nás znejišťuje způsob jmenování některých členů, nikoli těch, jejichž členství vyplývá z funkce. Není zřejmé, na základě čeho budou jmenováni – chybí zmínka o (dříve uváděné) nominaci. A odvolání už je v rukách pouze předsedy Rady (nikoli např. odvolání nominující organizací) – viz čl.3/9), 10).

Ivana Svobodová:

- jmenování bude probíhat jako doposud;
- u lidí se zkušeností s duševním onemocněním bude jmenování probíhat formou platformy, kam budou přizvané pacientské organizace, které sdružují lidi se zkušenostmi s duševním onemocněním a ty by zvolili své dva zástupce, na základě předem daných parametrů;
- ráda bych Vás porosila o seznam organizací, které budeme moci oslovit.

Jitka Kolmanová:

- potřeboval bych vydefinovat tu platformu, sejde se jednorázově nebo to bude pravidelně;
- jak by probíhala nominace a jak složité by to bylo;
- nemám jasno v rozdělení zástupců z oblasti včasné prevence a z oblasti zkušenosti se závazným duševním onemocněním;
- jinak přehled úplných organizací by měl být na stránkách MZ.

Jitka Styblíková:

- mám stejnou otázku, zda by se ta platforma sešla jen jednou nebo by se scházela pravidelně;
- existuje pracovní skupina pro duševní zdraví na MZ, která je pod Pacientskou radou, pak existuje platforma pro transformaci, kam chodí rodiče a lidé se zkušeností s duševním onemocněním tak i poskytovatelé sociální a zdravotních služeb.

Ivana Svobodová:

- platforma: chtěli bychom, aby byl větší dosah než jen pro registrované pacientské organizace
- Bude to „orgán“, který bude mít svůj statut, bude mít svého organizátora schůzek a bude fungovat průběžně;
- rozdělení zástupců z oblasti včasné prevence a z oblasti zkušenosti se závazným duševním onemocněním, je kvůli tomu, aby se zohledňovali podněty a problémy lidí, kteří mají dlouhodobé zkušenosti s duševním onemocněním, ale i lidí, kteří teprve přicházejí na to, že by mohli mít nějaké duševní onemocnění.

Jitka Kolmanová:

- ten kdo bude mít začáteční potíže tak nikdy do žádné organizace nepůjde, jsou to duševní stavy, které lidi (pacient) musí nejprve vstřebat a naučit se s ním zacházet;

- určitě nebudou schopni se scházet v pracovní skupině, proto se podivuji na tímto rozdělením.

Ivana Svobodová:

- *děkuj za tento podnět, píšu si to k dalšímu projednání;*
- *ráda předám vaše zkušenosti dále.*

Bod 5.

Vypuštění členství Předsedy Výkonného výboru pro implementaci Strategie reformy psychiatrické péče (čl.3/6/s). Statutu Rady vlády souvisí zjevně se změnou v čl. 4/2 Statutu Národní rady DZ a podle Důvodové zprávy se zrušením VV a tedy projednávání agendy zasedání Rady tamtéž? Rada již nebude potřebovat slyšet k projednávané agendě hlasy či doporučení odborníků (VV a OR) přes problematiku Reformy působících vně této Rady?

Ivana Svobodová:

- *konečná struktura závisí na podpoře projektů reformy Duševního zdraví na MZ;*
- *výkonný výbor pro řízení, implementace, strategie psychiatrické péče, (orgán který byl zřízen, aby vedl projekty) bude končit současně s projekty v listopadu tohoto roku;*
- *proto nemůžeme vázat národní radu na činnost výkonného výboru;*
- *odborná rady je na tom obdobně a měla by končit také v listopadu.*

Bod 6.

Stejně tak nám není zcela jasné ukončení činnosti krajských koordinátorů (zmíněno v Důvodové zprávě).

Ivana Svobodová:

- *kraje mají ve své kompetenci zasíťovat sociální služby, zdravotní pojišťovny mají zodpovědnost za síť zdravotních služeb, Vláda nemůže krajům ani pojišťovnám nic nařídít, může na ně pouze apelovat, vydávat návrhy a snažit se vyjednávat, aby to bylo tak jak je uvedeno v Národním akčním plánu pro Duševní zdraví;*
- *krajští koordinátoři již nejsou podporováni v rámci projektu MZ, v některých krajích fungují dál například v: Královohradeckém, Středočeském a je jich mnoho dalších. Nyní ověřujeme jejich seznam;*
- *některé kraje si sami připravují projekty na podporu reformy péče o duševní zdraví.*

Jitka Kolmanová:

Poslední moje otázka je, že by měla být mezirezortní kontrola v ústavech, což neprošlo, ale bylo nám řečeno, že na MZ se ostavuje skupina lidí (odborníků), která bude mít tuto kontrolní funkci.

Ivana Svobodová:

- *poslední verze, která došla do implementace je, že to nebude 5 úvazků, ale 5 dohod DPČ., které připraví agendu (co se bude kontrolovat, jak, kdy, za jakých podmínek a jak často) a metodické vedení těchto kontrol;*
- *tato skupina bude pod jedním oddělením zdravotní péče na MZ*

Vypracovala: Kristýna Jánišová